

Česká školní inspekce
Inspektorát v kraji Vysočina

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Mateřská škola Markvartice

Markvartice 42, 675 22 Stařeč

Identifikátor školy: 600 121 208

Termín konání inspekce: 21. – 22. leden 2004

Čj.:	k4-1005/04-11010
Signatura:	kk4ax108

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- ❖ personálních podmínek výchovně-vzdělávací práce vzhledem k realizovaným vzdělávacím programům
- ❖ materiálně-technických podmínek výchovně-vzdělávací práce vzhledem k realizovaným vzdělávacím programům
- ❖ průběhu a výsledků výchovně-vzdělávací práce v mateřské škole

CHARAKTERISTIKA MATEŘSKÉ ŠKOLY

Mateřská škola je jednotřídní s celodenním provozem od 7,00 do 15,15 hodin. Do sítě škol byla zařazena jako příspěvková organizace rozhodnutím Krajského úřadu kraje Vysočina čj. KUJI 3717/2002 OŠMS ze dne 13. ledna 2003. Její kapacita je stanovena na 25 dětí. Zřizovatel, Obec Markvartice, má sídlo na adrese Markvartice 67, 675 22 Stařeč. Ve výkazu o mateřské škole podle stavu k 30. září 2003 je pro školní rok 2003/2004 vykázáno celkem 16 dětí ve věku od dvou do šesti let z toho dvě na nepravidelnou docházku. Kromě místních jsou do školy zapsány děti z obcí Chlístov a Rokytnice nad Rokytinou.

Školním vzdělávacím programem je dokument „Vzdělávací program Mateřské školy Markvartice“.

Stravování je zajištěno dovážením hotových obědů ze školní jídelny při Základní škole v Rokytnici nad Rokytinou, svačiny připravuje školnice v mateřské škole.

PERSONÁLNÍ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Vzhledem k tomu, že je v mateřské škole zapsán nižší počet dětí, je její personální obsazení nestandardní. Dopolední výchovně-vzdělávací práce je zajišťována ředitelkou s požadovanou odbornou pedagogickou způsobilostí. Odpolední a v nutných případech po dobu nezbytně nutnou i dopolední činnosti zabezpečuje nekvalifikovaná pracovnice. Školnice zajišťuje provozní a úklidové práce, připravuje dopolední svačiny a v zimním období vykonává i funkci topiče.

Organizace provozu školy je stanovena organizačním a provozním řádem, vnitřním řádem pro rodiče, režimem dne a rozvržením pracovní doby zaměstnanců. Pracovnice byly prokazatelně seznámeny s povinnostmi, které vycházejí z jejich pracovního zařazení.

Vnitřní informační systém je založen především na osobních každodenních kontaktech všech pracovníků. K předávání informací je využívána také provozní porada, která se koná na počátku školního roku a pedagogické rady svolávané podle plánu několikrát ročně. Dle zápisů se jejich jednání rovnoměrně zabývají otázkami pedagogickými i organizačními a jsou zde předávány také důležité aktuální informace. Stanovená organizační struktura i vnitřní informační systém jsou funkční.

Ředitelka má dlouholetou praxi v předškolních zařízeních a to v oblasti práce s dětmi i řízení školy. Odbornost si dále rozšiřuje účastí na vzdělávacích seminářích i studiem metodické literatury a odborných časopisů. Získané poznatky uplatňuje v pedagogické i řídicí práci.

Nabídku vzdělávacích akcí sleduje, ale její účast je ovlivněna finančními prostředky i nutností zajistit především každodenní provoz mateřské školy. V posledním období absolvovala semináře zaměřené na metodickou pomoc při zpracování a realizaci školního vzdělávacího programu.

Metodické vedení nekvalifikované učitelky spočívá především v pomoci při plánování výchovně-vzdělávacích činností, při přípravě pomůcek a nabídce metodické literatury k prostudování. Ředitelka ji rovněž seznamuje se současnými trendy předškolní výchovy. Usiluje také o sjednocení požadavků na děti a vzájemnou návaznost ve výchovně-vzdělávací práci. Učitelská knihovna je pro samostudium velmi dobře zásobená moderní odbornou literaturou.

V malém kolektivu má ředitelka dobrý přehled o kvalitě práce obou pracovníků. Průběžně jejich práci sleduje a hodnotí. Případné zjištěné nedostatky operativně řeší. Výchovně-vzdělávací práci sleduje každodenně při překrývání pracovní doby, ale také při cílených hospitacích plánovaných jednou měsíčně. Cíle jednotlivých hospitací korespondují s hlavními úkoly školního vzdělávacího programu a vychází také ze skutečnosti, že je učitelka nekvalifikovaná. Výstupem jsou stručné zápisy s vymezenými závěry pro další činnost.

Pro hodnocení práce zaměstnanců nezpracovala ředitelka kritéria pro vyplácení nenárokových složek platu. Při určování jejich výše přihlíží především ke kvalitě plnění pracovních povinností a aktivitě při zajišťování akcí školy.

Personální podmínky jsou hodnoceny jako velmi dobré.

MATERIÁLNĚ-TECHNICKÉ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

S ohledem na počet zapsaných dětí jsou prostorové podmínky zařízení velmi dobré. Mateřská škola sídlí ve starší neúčelové budově bývalé základní školy. K dispozici jsou třída, dětské sociální zařízení, stálá ložnice, dětská šatna, přípravná jídelna, ředitelna a sociální zařízení pro zaměstnance. Prostorná třída slouží k realizaci výchovně-vzdělávací činnosti a ke stravování dětí. Je vybavena starším nábytkem, jeho rozmístění vytváří různé pracovní, herní a relaxační koutky. Dětské stolky a židličky stejné velikosti nezohledňují rozdílnou výšku dětí.

Materiálně-technické vybavení dostačuje potřebám předškolního zařízení. Podle finančních možností je doplňován inventář hraček a pomůcek i aktualizován fond dětské a odborné knihovny. Herní kouty a hračky umístěné v dosahu dětí stimulují jejich zájem o spontánní činnosti. Didaktická a audiovizuální technika je funkční. Školní prostředí je úpravné a vhodně vyzdobené. V době konání inspekce učitelka vhodně využívala audiovizuální techniku, různé učební pomůcky i výtvarný materiál.

Škola není vybavena počítačem. Ředitelka využívá k odesílání dokumentů elektronickou poštou a ke zpracování školních dokumentů vlastní PC.

Součástí mateřské školy je často využívaná zahrada se základním vybavením pro rekreační a odpočinkové činnosti.

Plánování zlepšování materiálních podmínek školy je ovlivňováno nejasnou budoucností školy.

Materiálně-technické podmínky vzdělávání jsou hodnocené jako velmi dobré

VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

Realizace výchovně-vzdělávacího programu

Výchovně-vzdělávací činnosti jsou realizovány podle školního vzdělávacího programu, který postihuje specifika a podmínky mateřské školy. Při jeho zpracování ředitelka vycházela z Rámcového programu předškolního vzdělávání a analýzy předcházejícího období. Hlavním výchovně-vzdělávacím záměrem je rozvíjet děti a jejich schopnost učení, vést je k osvojování základních hodnot, na nichž je založena naše společnost, učit je získat osobní samostatnost a schopnost projevovat se jako samostatná osobnost.

Školní vzdělávací program je členěn na čtyři části podle ročních období. Čtvrtletní téma je dále členěno na podtéma, která jsou využívána při zpracovávání týdenních plánů a k bezprostřední přípravě výchovně-vzdělávací práce.

V průběhu roku se děti zúčastňují různých kulturních akcí, které vhodně doplňují realizovaný školní vzdělávací program.

Vzdělávací program je realizován v souladu s obecnými cíli předškolní výchovy.

Povinná dokumentace stanovená platnými právními předpisy je vedena. Nedostatky byly zjištěny ve vedení evidence dětí. Pro jedno dítě zahrnuté do celkového počtu zapsaných dětí ve výkazu o mateřské škole podle stavu k 30. září 2003 nebylo vydáno rozhodnutí o přijetí, ani nebyl zaveden evidenční list.

Realizované vzdělávací činnosti prokazující plnění vzdělávacího programu jsou pravidelně zaznamenávány v přehledu výchovné práce.

Ve vedení povinné dokumentace byl zjištěn nedostatek. Dokumentace prokazující plnění vzdělávacího programu je řádně vedena.

Ve škole je vytvořen systém kontroly a hodnocení plnění školního vzdělávacího programu, který zahrnuje sebehodnocení učitelky, hospitační činnost a hodnocení v rámci pedagogických rad. Podstatnou část plnění výchovně-vzdělávacího programu zajišťuje ředitelka. Svoji práci průběžně vyhodnocuje a výsledky promítá do plánování a realizace v dalším období.

Systém kontroly plnění vzdělávacího programu je účinný.

Realizovaný denní režim odpovídá psychohygienickým požadavkům. Stanovuje odpovídající časový interval mezi jídly, čas pro pobyt venku i odpolední odpočinek dětí. Je dostatečně flexibilní, umožňuje učitelce reagovat na aktuální situaci a individuální potřeby dětí. Poměr spontánních a řízených činností v denním programu je vyvážený. Děti nejsou přetěžovány, učitelka na ně klade přiměřené nároky. Mají dostatek času i prostoru pro spontánní hru a pohyb. Velká pozornost je věnována ochraně jejich zdraví a bezpečnosti. Pitný režim je zajišťován odebíráním vody Rosana. V době konání inspekce jej děti nevyužívaly, ani nebyly k pití vybízeny. Pozitivně je hodnocena organizace odpoledního odpočinku, která respektuje individuální potřeby spánku každého dítěte.

Informovanost rodičů věnuje ředitelka dostatečnou pozornost. Snaží se o navázání oboustranného a neformálního kontaktu. Rodiče jsou informováni o provozu školy, organizaci školního roku, plánovaných akcích, projevech svých dětí, školním vzdělávacím programem i o právě realizované výchovně-vzdělávací činnosti. V průběhu školního roku jsou uskutečňovány různé aktivity – společná tvoření rodičů s dětmi, sportovní akce, drakiáda,

táborák, oslavy svátků apod. Zavedený informační systém je funkční, poskytuje rodičům potřebné informace.

Organizace výchovně-vzdělávací práce odpovídá specifickým cílům předškolního vzdělávání.

Průběh a výsledky výchovně-vzdělávací práce

OPZ pedagogických pracovníků

Kvalitu výchovně-vzdělávací činnosti pozitivně ovlivňují odpovídající odborná a pedagogická způsobilost ředitelky, její zkušenosti z dlouholeté pedagogické praxe a zájem o zvyšování odbornosti.

Spontánní a řízené činnosti

Bezprostřední příprava učitelky má podobu týdenních plánů, členěných do pěti závazných oblastí dle Rámcového programu pro předškolní vzdělávání. Plánované činnosti jsou motivačně i obsahově propojené, náměty čerpá učitelka z vlastní praxe, moderní metodické literatury a vzdělávacích akcí.

Organizace vzdělávacích činností byla tradiční, vycházela ze stanoveného denního režimu. Jednotlivé části dne byly sice motivačně provázané, ale spontánní a řízené činnosti byly realizovány jako oddělené celky. Děti tak nedostávaly možnost volby mezi řízenou a spontánní aktivitou.

Motivace řízených a spontánních činností vycházela z plánovaného tematického celku. Motivační prvky byly uplatněny již při hrách a dále prolínaly dalšími aktivitami. Vstupní motivace, spočívající převážně ve slovním podněcování, byla učitelkou rozvíjena využitím pomůcek, hudebního nástroje, hudební nahrávky a dětských knih. I když byly využity tradiční nepříliš výrazné motivační prvky, dařilo se získat děti k aktivní spolupráci. Sebevědomí a sebedůvěra dětí byly posilovány pozitivním hodnocením, oceněním konkrétních výkonů a pokroku.

Nižší počet přítomných dětí vytvářel velmi dobré podmínky pro rozvoj komunikativních dovedností. Děti měly dostatečný prostor pro sdělení svých poznatků, pocitů a přání. Pedagogická pracovnice jim soustavně poskytovala příležitosti pro volné vyjadřování a rozvíjení slovní zásoby. Klidný průběh organizačních přechodů ovlivnily stručné a srozumitelné pokyny učitelky, předem stanovená pravidla i důslednost ve vedení dětí. Ve vztazích mezi nimi nebyly zaznamenány větší projevy agresivity. Byly schopné spolupracovat, rozdělit si a přijímat úlohy. Vzájemná komunikace dospělých a dětí byla vstřícná a přirozená. Ve třídě převládala klidná a přátelská atmosféra.

Pro spontánní činnosti byl vymezen prostor především v době ranních her. Jejich obsah vyplynul z daných podmínek třídy, nabídky herních činností a vlastního rozhodnutí každého dítěte. Převažovaly skupinové námětové hry, děti měly možnost rozvíjet vlastní fantazii a tvořivost. Dokázaly využít celého prostoru, pomůcek i hraček, ke kterým měly volný přístup. Do spontánních aktivit byla začleněna nabídka činností z oblasti pracovní a výtvarné výchovy. Učitelka hry sledovala, nenásilně do nich vstupovala. Snažila se je svými podněty rozvíjet a obohacovat nebo v případě potřeby usměrňovat. Vhodně využívala příležitosti k přirozenému učení a ke komunikaci s jednotlivými dětmi. Hry byly ukončovány hromadně, přechod

k řízeným činnostem byl organizovaný. Později přicházející děti tak měly pro hru omezený časový prostor.

Sledované řízené činnosti (ranní cvičení a tzv. zaměstnání) byly organizovány frontálně, tento způsob jejich vedení, omezil možnost zohledňovat individuální a věkové zvláštnosti dětí. Byly využity klasické metody práce s dominantní rolí učitelky. Cílem bylo zapojit do činností všechny přítomné děti, ale v případě, že o ně neměly zájem mohly je pouze sledovat. Stanovené úkoly neodpovídaly věkovému složení třídy, chyběla rozmanitější nabídka orientovaná na rozvoj individuálních schopností a zájmů dětí. Pracovala většinou celá skupina dětí najednou ve stejném čase, byla tak omezena možnost (s výjimkou výtvarných činností) zohledňovat jejich rozdílné pracovní tempo. Diferenciace se projevila pouze v různé náročnosti úkolů při činnostech zaměřených na rozvíjení rozlišovacích schopností, určování množství předmětů apod.

I když převažovaly tradiční metody práce, uplatnily se i některé progresivní prvky, které vytvářely prostor pro aktivní učení. Část činností byla organizována tak, aby děti mohly při plnění úkolů samostatně uplatňovat své dosavadní poznatky a dovednosti nebo spolupracovat při skupinové práci. Byly zařazeny činnosti rozvíjející smyslové vnímání, grafomotorická cvičení, pohybové a hudebně-pohybové aktivity, docházelo k integraci různých výchovných složek.

Děti byly přirozeným způsobem vedeny k samostatnosti v sebeobsluze a dodržování základních hygienických a společenských návyků.

Spontánní činnosti jsou hodnoceny jako velmi dobré, řízené jako dobré.

Průběhové výsledky výchovně-vzdělávací činnosti

Pohybové schopnosti dětí, hrubá a jemná motorika byly na odpovídající úrovni.

Děti měly zvládnuté základní dovednosti v oblasti sebeobsluhy i kulturně společenských návyků. Respektovaly dohodnutá pravidla komunikace s dospělými i mezi sebou, většinou dokázaly souvisle a srozumitelně vyjadřovat své myšlenky. Starší děti projevovaly velkou míru samostatnosti ve volbě činností i vytrvalosti v jejich průběhu. Nabízených činností se většina dětí zúčastnila spontánně a s velkou aktivitou.

V sociálních vztazích převládala ohleduplnost, vzájemná pomoc a spolupráce.

Velmi dobrých výsledků děti dosahovaly v pěveckých, instrumentálních a hudebně-pohybových aktivitách, výsledky ve výtvarně-pracovních činnostech byly dobré.

Úroveň poznatků a myšlenkových operací je přiměřená věku a individuálním zvláštnostem dětí.

Průběh a výsledky výchovně-vzdělávací práce jsou celkově hodnoceny jako velmi dobré.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

- Údaje v rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení jsou v souladu s údaji ve zřizovací listině.
- Mateřská škola spolupracuje s dalšími subjekty – se zřizovatelem, Základní školou v Rokytnici nad Rokytnou a jinými mateřskými školami. Obsah a formy spolupráce jsou podrobně zpracovány v jednotlivých plánech. Na veřejnosti se škola prezentuje kulturními programy u příležitosti „Vítání občanů“, spoluúčastí na organizaci oslav svátků a organizací sportovních akcí, kterých se zúčastňuje i širší veřejnost. Tyto aktivity ji

začleňují do veřejného života v obci a pomáhají v dětech pěstovat sociální cítění a pocit sounáležitosti k místu, kde žijí.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Rozhodnutí, kterým se mění zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení čj. KUJI 3717/2002 OŠMS s účinností od 1. ledna 2003, vydané Krajským úřadem kraje Vysočina odbor školství, mládeže a sportu dne 13. ledna 2003
2. Protokol o provedení změny v síti škol, předškolních a školských zařízení čj. Sine/2003 vydaný Krajským úřadem kraje Vysočina odbor školství, mládeže a sportu dne 31. března 2003
3. Zřizovací listina pro příspěvkovou organizaci Mateřská škola Markvartice ze dne 21. prosince 1995 vydaná na základě usnesení zastupitelstva dne 23. března 2001 s účinností od 1. června 2001 na dobu neurčitou
4. dodatek ke zřizovací listině ze dne 11. října 2002, kterým zastupitelstvo Obce Markvartice zřídilo dnem 1. ledna 2003 Mateřskou školu Markvartice jako příspěvkovou organizaci s právní subjektivitou
5. výkaz o mateřské škole podle stavu k 30. září 2003
6. povinná dokumentace předškolního zařízení
7. evidenční listy všech přijatých dětí, rozhodnutí o přijetí dětí do mateřské školy
8. přehled výchovné práce – školní rok 2003/2004
9. přehledy docházky dětí – školní rok 2003/2004
10. školní vzdělávací program pro školní rok 2003/2004, třídní vzdělávací program, týdenní plány činnosti
11. roční pracovní plán školy pro rok 2003/2004
12. vnitřní, organizační a provozní řád mateřské školy, průběh činností v průběhu dne
13. plán kontrolní činnosti, záznamy z hospitační činnosti
14. plán pedagogických rad, zápisy z pedagogických rad

ZÁVĚR

- **Hodnocení personálních podmínek výchovně-vzdělávací práce**

Personální podmínky školy nejsou z hlediska odborné a pedagogické způsobilosti optimální. Vzhledem k tomu, že výchovně-vzdělávací činnosti zajišťuje převážně ředitelka s požadovanou kvalifikací, ale umožňují naplňování výchovně-vzdělávacího programu. Organizace provozu a vnitřní informační systém jsou velmi dobře zajištěny. Výchovně-vzdělávací činnosti jsou organizovány v souladu s psychohygienickými požadavky. Vnitřní informační a kontrolní systém jsou funkční.

- **Hodnocení materiálně-technických podmínek výchovně-vzdělávací práce**

Materiálně-technické podmínky napomáhají ke kvalitnímu plnění vzdělávacích cílů. Vybavení hračkami a pomůckami i prostorové podmínky jsou velmi dobré.

- **Hodnocení průběhu a výsledků výchovně-vzdělávací práce mateřské školy**

Mateřská škola plní vypracovaný školní vzdělávací program. Hospitační činností bylo zjištěno, že se pedagogická pracovníce na práci s dětmi zodpovědně připravuje. I když nejsou vždy uplatňovány při realizaci plánovaných činností nové metody a formy práce, získávají děti dostatek znalostí a dovedností. Při plánování a realizaci výchovně-vzdělávací práce není náročnost cílů a nabídka činností dostatečně diferencovaná s ohledem na poměrně široké věkové rozpětí dětí ve třídě.

- **Vývoj mateřské školy od poslední inspekce**

Od poslední inspekce, která v mateřské škole proběhla v roce 2000, se výrazně snížil počet zapsaných dětí. V návaznosti na tuto skutečnost se zhoršily personální podmínky vzdělávání. V oblasti pedagogické přetrvává nedůsledná diferenciací úkolů z hlediska věkových a individuálních zvláštností v plánování i realizaci výchovně-vzdělávací práce konstatovaná již v minulosti. Materiálně-technické podmínky výchovně-vzdělávací práce se výrazně nezměnily.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Složení týmu	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Eva Cepková	
Členka týmu	Renáta Hánová	

V Třebíči dne 27. ledna 2004

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 4. 2. 2002

Razítko

Ředitelka školy, nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Titul, jméno a příjmení Podpis

Vlasta Moudrá – ředitelka školy

.....

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení na adresu pracoviště vedoucího inspekčního týmu, tj. Otmarova 3, 674 01 Třebíč . Připomínky k obsahu inspekční zprávy se stávají její součástí.

Hodnoticí stupnice:

Stupeň
Vynikající
Velmi dobrý
Dobrý
Vyhovující
Nevyhovující

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Krajský úřad kraje Vysočina – odbor školství, mládeže a sportu	2004-02-19	28/2004
Obecní úřad Markvartice	2004-02-19	29/2004

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
--	--	Připomínky nebyly podány.